

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 6.11.2026
Sayı: 609

10/3566

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili
İnsan Hakları İnceleme Komisyon Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de emeklilerin aylık düzeyleri ile kamu ve özel sektörde çalışanların ücret ve maaş artışlarının, son yıllarda hızla artan enflasyon ve yaşam maliyetleri karşısında yetersiz kaldığı; açlık ve yoksulluk sınırlarının altında kalan gelir düzeylerinin milyonlarca yurttaş temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz hale getirdiği görülmektedir. Ücret ve maaş artışlarının belirlenmesinde gerçek hayat pahalılığını yansıtmayan enflasyon verilerinin esas alınması, emekliler başta olmak üzere sabit gelirli kesimlerin alım gücünü kalıcı biçimde aşındırmıştır. Kamu görevlileri, işçiler ve emekliler arasında uygulanan farklı zam oranları gelir adaletini zedelerken, seyyanen artışların emekliliğe yansıtılmaması emeklileri sistematik biçimde yoksullaştırmıştır. Emekli aylıkları ile ücretlerin açlık ve yoksulluk sınırlarından kopuk biçimde belirlenmesi sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda; emekli ve çalışan gelirlerinin açlık ve yoksulluk sınırları karşısındaki durumu, maaş artış mekanizmaları, TÜİK tarafından açıklanan enflasyon verileri ile fiili hayat pahalılığı arasındaki farkın gelirler üzerindeki etkileri ile emekliler başta olmak üzere enflasyona ezdirilen tüm kesimler için kalıcı ve emekliliğe yansıyacak seyyanen artış uygulamalarının ekonomik ve sosyal sonuçlarının bütün yönleriyle incelenmesi; adil ve sürdürülebilir çözümler üretilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü ’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU
Bursa Milletvekili

Tel: 4206582-4206583
e-posta: yukselselcuk.turkoglu@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 6-kat No: E-611

GEREKÇE

Türkiye’de son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon ve derinleşen hayat pahalılığı, emekliler ile kamu ve özel sektörde çalışanların gelir düzeyleri üzerinde ağır bir baskı oluşturmuştur. Gıda, barınma, enerji, ulaşım ve sağlık harcamalarında yaşanan hızlı fiyat artışları karşısında ücret ve maaş artışları yetersiz kalmış; geniş toplum kesimleri açısından geçim sorunu kronik hale gelmiştir. Açlık ve yoksulluk sınırına ilişkin veriler, dört kişilik bir hanenin yalnızca gıda harcamaları için dahi **30 bin TL’nin** üzerinde gelire ihtiyaç duyduğunu, temel zorunlu giderlerle birlikte yoksulluk sınırının yaklaşık **100 bin TL** seviyesine ulaştığını ortaya koymaktadır. Buna karşın emekli aylıkları ve çalışanların önemli bir bölümünün gelirleri bu seviyelerin çok altında kalmaktadır. Emekliler bakımından tablo daha da vahimdir. En düşük emekli aylıkları uzun süredir açlık sınırının altında seyretmekte; yapılan dönemsel artışlar fiyat artışlarını telafi edememektedir. **2025 yılı** sonunda asgari ücret **22.104 TL** iken en düşük emekli aylığı **16.881 TL** olmuş, aradaki fark **5.223 TL** olarak gerçekleşmiştir. **2026 yılında** ise asgari ücret **28.075 TL’ye** yükselirken en düşük emekli aylığı **18.938 TL’de** kalmış; fark **9.137 TL’ye** çıkarak neredeyse iki katına ulaşmıştır. Bu durum, emeklilerin bilinçli tercihlerle yoksullaştırıldığını göstermektedir. Bu süreçte ücret ve maaş artışlarının belirlenmesinde esas alınan enflasyon verileri de ciddi bir güven sorununa yol açmıştır. **TÜİK 2025 yılı** aralık enflasyonunu aylık **yüze 0,89**, yıllık **30,89** diye açıkladı. **ENAG** ise aylık **%2,11**, yıllık **%56,14** tespitinde bulundu. Hangisi gerçek? **TÜİK’e** göre aralık ayı yıllık enflasyon oranı **%30,89** iken, bağımsız araştırma grubu **ENAG** aynı dönemde yıllık enflasyonu **%56,14** olarak hesaplıyor. Enflasyonun düşük gösterilmesi, ücret ve emekli aylıklarının düşük artmasına neden olmakta; ortaya çıkan farkın bedelini emekliler, işçiler ve memurlar ödemektedir. Emeklinin maaşı **TÜİK** verilerine göre artarken, hayat **ENAG** verilerine göre pahalalanmaktadır. **SGK** emeklilerine uygulanan **%12,19’luk** artış ile memur emeklilerine yapılan **%18,61’lik** artış, kira artış oranının **%34,88** olduğu; gıda, enerji ve sağlık harcamalarının bu oranın da üzerinde arttığı bir ekonomik ortamda açıkça yetersizdir. Bu artışlar, emeklilerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli asgari koşulları dahi sağlamamaktadır. Öte yandan seyyanen artış uygulamalarının emekliliğe yansıtılmaması, sosyal güvenlik sisteminin temel mantığını zedelemektedir. Seyyanen ödemelerin geçici ve emeklilik dışı tutulması, çalışanlar ile emekliler arasındaki gelir uçurumunu büyütme; uzun vadede emekli aylıklarının daha da gerilemesine yol açmaktadır. Bu durum, emeklilikte gelir güvencesi ilkesini fiilen ortadan kaldırmaktadır. Sosyal devlet ilkesinin gereği, çalışanların ve emeklilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürebilecekleri gelir düzeyinin güvence altına alınmasıdır. Gelir dağılımında adaletin bozulması yalnızca bireysel refahı değil, toplumsal huzuru ve ekonomik sürdürülebilirliği de tehdit etmektedir. Geline aşamada emeklilere seyyanen zam yapılması bir tercih değil, anayasal bir zorunluluktur. Bununla birlikte, asgari ücretliler dâhil olmak üzere enflasyona ezdirilen tüm kesimler için kademeli, kalıcı ve emekliliğe yansıyacak seyyanen artış mekanizmalarının oluşturulması kaçınılmazdır. Bu nedenlerle; emekli aylıkları ile kamu ve özel sektörde ücret ve maaş artışlarının açlık ve yoksulluk sınırları karşısındaki durumunun, enflasyon ölçüm yöntemlerinin gelirler üzerindeki etkilerinin ve seyyanen artış uygulamalarının sosyal ve ekonomik sonuçlarının kapsamlı biçimde incelenmesi; adil, kalıcı ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmesi amacıyla bir **TBMM Meclis Araştırması** açılması zorunlu hale gelmiştir.

Saygılarımızla

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Mehmet ERGUN	Muğla	M. E. C.
Yavuz AKDAĞ	Trabzon	Y. A. D.
Yakut Arslan	ANKARA	Y. A.
Hasan TOKTAŞ	Rusya	H. T.
Ersin Beyer	İstanbul	E. B.
Burak Akburak	İstanbul	B. Akburak
Burhanettin Kocunoz	Mersin	B. Kocunoz
Senel Sunoğlu	Manisa	S. Sunoğlu
Cihan Poçacı	İstanbul	C. Poçacı
Turan YALDIR	Aksaray	T. Yaldir
İmer KARAKAŞ	AYDIN	I. Karakaş
Ehvan Ustü	Lomova	E. Ustü
AYYÜCE TÜRKES TAS	Açık	A. T.
Şehin Çirkin	Hatay	Ş. Ç.
Selma Poça	Tekirdağ	S. Poça
Yasin Öztürk	DENİZLİ	Y. Ö.
Ehvan İstaz	Samsun	E. İ.
A. Şefik AİRKİN	Hatay	A. A.
Mehmet Akden	Edirne	M. Akden
A. Esret FAKIRABA	Ankara	A. F.
Ridvan UZ	Gazikale	R. U.